

ORG.NR 802461-0852 – [HTTPS://WWW.DFRI.SE](https://www.dfri.se) – DFRI@DFRI.SE

DFRI
Box 3644
SE-103 59 STOCKHOLM

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2023-06-02

Remiss av SOU 2023:2 Delbetänkande En inre marknad för digitala tjänster - ansvarsfördelning mellan myndigheter

Föreningen för digitala fri- och rättigheter har beretts tillfälle att yttra sig över SOU 2023:02.

DFRI har inte något att invända att Post- och Telestyrelsen utses till samordnande och koordinerande myndighet. Det finns som utredningen lyfter idag inte någon svensk myndighet som har ansvar för alla de sakområden som DSA aktualiserar. Mot bakgrund av behovet av ett stärkt konsumentskydd är det även lämpligt att Konsumentverket utses till behörig myndighet. I den uppräknade av exempel som nämns i skäl 109 i DSA angående vilka myndigheter som kan utses som behöriga framgår att flera myndigheter kan utses.

Med anledning av att rättsakten omfattar flera områden, och det finns en uttalad möjlighet att utse flera behöriga myndigheter vill dock DFRI belysa att rättsakten i sig, vilken har till syfte att reglera plattformars användning av personlig data, även för med sig djupgående implikationer för enskilda vid användningen av digitala verktyg, att övriga krav i rättsakten kan komma innebära att fler automatiserade personuppgiftsbehandlingar i syfte att uppnå efterlevnad, samkörning av separata kategorier av uppgifter, och en ökad möjlighet till profilering och övervakning av enskilda registrerade. Genom kraven på insyn och öppenhet, däribland kravet på utomeuropeiska aktörer att utse en enskild kontaktperson, kan detta innebära att europeiska myndigheter ges ökade möjligheter till uppgiftsinsamling om enskilda. Genom utökade möjligheter att inkomma med förelägganden mot innehåll som anses olagligt uppstår också fler personuppgiftsbehandlingar som omfattar analys av integritetskänsliga uppgifter och profilering av enskilda som publicerar material.

Det är viktigt att notera att dessa åtgärder om de implementeras felaktigt eller används otillbörligt innebär en stor risk för den personliga integriteten och har stor potential att skada även andra grundläggande fri- och rättigheter såsom yttrandefriheten. Även med beaktande av kraven på öppenhet och transparens så finns det i rättsakten heller inga tydliga direktiv hur åtgärderna ska kontrolleras och efterlevas.

I och med kraven på skyndsamhet att radera innehåll som anses olagligt uppstår även en risk att operatörerna anlägger en strategi att summariskt radera tillåtna yttranden och publiceringar utan att faktiskt undersöka dem mer ingående. Detta riskerar skada svensk yttrande- och tryckfrihet eftersom publiceringar som anses misshagliga men inte nödvändigtvis är olagliga typiskt sett är sådana uppgifter som renderar många anmälningar och därför är i störst behov av skydd. Sådana yttranden kan även vara centrala för att väcka debatt om känsliga ämnen. Yttrande-, tryck- och informationsfriheten kommer i stor del till sitt

Yttrande över utredningen SOU 2023:2

förverkligande på onlineplattformar och i digitala kanaler, och det är därför mycket viktigt att dessa värnas i denna kontext. Hanteringen av förelägganden öppnar även för en missbrukspotential där det inte inte på ett tillfredställande sätt hur föreläggandeprocessen går till, hur öppen och transparent processen är mot enskilda vars publiceringar raderas, eller vilka möjligheter det finns att lagpröva en tolkning av vad som är en olaglig publicering.

Med beaktande av dessa risker och med hänsyn till rätten till integritet och privatliv, rätten till yttrandefrihet, och för att förebygga att rättsakten används på ett otillbörligt sätt för att ytterligare inskränka dessa rättigheter så föreslår DFRI att utredningen och lagstiftaren sätter de grundläggande fri- och rättigheterna i första rummet och utser Integritetsskyddsmyndigheten och Myndigheten för press, radio och tv som behöriga myndigheter, med ansvar för att tillse och övervaka att de grundläggande fri- och rättigheterna respekteras både i implementering och det fortsatta nationella arbetet med rättsakten. Genom att inte enbart luta sig på dessa myndigheters kunskap, utan också ge dem ett självständigt uppdrag att utöva tillsyn och yttra sig i rättsaktens införlivande och efterlevnad skapas bättre förutsättningar att hantera de risker som rättsakten innebär. Genom denna tilldelning skapas också bättre förutsättningar för myndigheterna att bedriva arbete som tillsynsmyndigheter för att t.ex. kontrollera dataskyddsförordningens efterlevnad.

Mattias Axell
Ordförande
Föreningen för Digitala Fri- och Rättigheter
<https://www.dfri.se/>